

Частният сектор включва частните нефинансови и финансово предприятия, домакинствата и нетърговските организации, обслужващи домакинствата. Към него се отнасят и всички еденици, собственост на обществени и политически организации, религиозни организации, други фондации с идеална цел, както и едениците със смесена собственост - 50% частна и 50% кооперативна. Обхватът на частния сектор включва условната рента на жилищата, заемани от собствениците им в съответствие със стриктно спазване на препоръките на СНС'93.

Брутната добавена стойност се изчислява в сметка „Производство“ като балансираща позиция между резултата от производствения процес - брутната продукция, и изразходваните в този процес стоки и услуги - междинното потребление. Брутната продукция включва пазарна продукция, продукция за собствено крайно използване и друга непазарна продукция.

Брутната продукция (съответно брутната добавена стойност) е оценена по базисни цени, които не включват някои данъците върху продуктите. Междинното потребление се оценява по покупни цени.

При изчисляването на БВП по производствения метод е използвана следната методологическа връзка:

Брутна добавена стойност по базисни цени общо за икономиката +

Нето данъци върху продуктите =

Брутна добавена стойност по цени на производител общо за икономиката +

Корективи =

Брутен вътрешен продукт (БВП) по пазарни цени.

Позицията „**Нето данъци върху продуктите**“ представлява разлика между данъците върху продуктите и субсидиите върху продуктите. В таблиците тя е показана само като сума от данъка върху оборота и акцизите, тъй като засега е възприето всички субсидии от бюджета да се третират като т.н. други субсидии върху производството.

Позицията „**Корективи**“ обхваща: косвено измерени услуги на финансовите посредници, неприпадащи данък добавена стойност и мита върху вноса.

Показателите брутен и нетен вътрешен продукт на човек от населението са показани в табл. 8. Нетният вътрешен продукт е изчислен, като от брутния вътрешен продукт е извадено потреблението на основен капитал.

Брутната добавена стойност по базисни цени, представена по елементи, е сума от: компенсация на наемите лица, нето данъци върху производството, потребление на основен капитал, нето опериращ излишък и/или нето смесен доход.

Компенсацията на наемите лица включва всички начисления на работодателя в полза на участниците в производството лица - работна заплата и всички доплащения, съгласно съществуващото трудово законодателство; осигурителните вноски и вноските във фонда „Професионална преквалификация и безработица“.

Данъците върху производството са некомпенсируеми плащания на работодателите към държавния бюджет (в случая само данък върху нарастване на средствата за работна заплата) и се посочват нето, т.е. намалени със субсидиите, получени от бюджета.

Потреблението на основен капитал е изчислено разчетно на база осчетованата амортизация на произведените дълготрайни активи.

Нето опериращ излишък и/или нето смесеният доход представляват салдо между брутната добавена стойност и сумата от компенсацията на наемите лица, данъците нето и потреблението на основен капитал. Добавената стойност на условната рента на жилищата, заемани от собствениците им, е показана в табл. 5 като опериращ излишък на сектор „Домакинства“.

В табл. 9 е представен брутният вътрешен продукт и неговото крайно използване. Използването включва индивидуалното и колективното крайно потребление на стоки и услуги; бруто образуването на основен капитал; физическото изменение на запасите и износа на стоки и услуги.

Индивидуалното потребление се измерва с:

- крайните потребителски разходи на домакинствата, включващи: разходите за покупки на стоки (без купените за производствено потребление); стойността на потребените продукти, произведени в домашното стопанство; разходите за частично и напълно платени услуги; услугата използване на собствени жилища, оценена с условната рента на жилищата, заемани от собствениците им;

- крайните потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, включващи разходите на синдикални, религиозни и други организации с идеална цел за предоставяне на домакинствата на стоки и услуги безплатно или по икономически незначими цени;

- крайните потребителски разходи на правителството, включващи разходите на държавния бюджет за издръжка на дейностите по образование, здравеопазването, културата и изкуството, предоставящи услуги на домакинствата безплатно или по икономически незначими цени.

Колективното потребление се измерва с общодържавните разходи за поддържане на населените места (чистота, осветление, озеленяване), наука, управление, отбрана, сигурност.

Бруто образуването на основен капитал включва направените през годината разходи за